

תרבות

ירדתי, שאני רוצה למחוא הוה שלוש שחקניות, כולן עם נוכחות. יש כזה אמירה, שאשה היום כבר לא צריכה להיות רבר חלש, ואשה נבונה זה לא רבר שצריך להתייא אותו".

כך הגיעו לחבורה גם געתון והנטר, נבונות ועליות נוכחות. הן התלהבו מהמחזה ממבט ראשון. אתריך, לפני שנה וחצי, התחיל שלב הריכוזים. במשך חצי שנה הן רנו על אוסיים של אששה ותומס. "היו הרבה שאלות, שהייתי צריכה לענות עליהן", מסבירה בנייהורה. "כח כמה אששה, למשל, או מה היא לובשת. לי יש התפיסה שלי לגבי ההצגה, אבל יש דיאלוג עם השחקניות כל הזמן. ארבעתנו מאמינות, ששחקן הוא יוצר, ובמאי שלא מקשיב לשחקניות שלו הוא במאי טיפס".

אקרמן: שאלנו מאיפה אששה באה ולאן היא הלכה. בנייהורה: כמה נברים היו לה. הנטר: אולי היא רוצה ילד. געתון: על היתים בינה לבין אמה, שלוחצת אותה בעבודה ומקששת ממנה לעשות הפלה כשהיא בהריון, אבל לא לוחצת אותה להתחתן או ללדת. בהיסטוריה של האמא יש המון שינאה לגברים. אפשר לומר שזו אמא מלנייה שנכונתה.

הירונים המרוכזים על אופייה של אששה ארכו שנה וחצי, במפגשים של

המד שטרואם

צילום: שרית עוזיאלי

ממבט ראשון נראות ארבע החברות כקבוצה יתומות-קאפקא שמיות מאור. גם אחרי שיהיה של שעתיים, אחרי שהן מספרות על הניתוח הפרועות לים כמאצע הלילה ועל החורה בעוכי היער, הן נשמעות לנמרי נורמאליות. כעצם, עד סוף הסיחה איתן קשה להשתכנע שמשהו בהן משוגע.

אבל המחזה שהן מעלות, "אששה", שיוצג בסוכות בפסטיבל עכו, מספר על אשה המנסה בשראית כוחותיה לשמור על שפיותה. נא להכיר: אששה, כת שלושים, עוברת במעברה, מסודרת מאור, פראנטית ממש, בעלת סרר יום קמרני, כפייית כמעט. היא הכירה בח"ל גבר מסמוריי בשם תומס, קוסם גנורר במקצועו, ששינה לה את החיים. הכל היה יכול להיות טוב ויפה, אבל כבר בתמונה הראשונה מליים שהקשר של אששה עם אמה הוא כעצם חי' לני, ותומס כעצם לא כליכך נפלא, והוא גם לא יחורר.

יתומות-קאפקא הן יעל געתון, נעמי אקרמן ואבינו הנטר. שלוש הן מגלמות את אששה, על קולותיה השונים במחזה. והמחזאית והבמאית היא אפרת בנייהורה. כולן בוגרות לימודי תיאטרון במוסר זה או אחר ומכירות זו את זו מהעיסוקים המשותפים. בנייהורה פגשה את אקרמן בתקופת הלי- מורים. "שינוי נבונות כאלה, בולטות כששח", היא מסבירה, "והייתה בינינו מה שקראנו אותות הג'נטמות. היה לי מחוה במנירה, משהו שהוא מעין שיר בן שלושים עמורים. שאלתי אותה אם היא רוצה לקרוא אותו. הוא מאור בצהן חן בעיניה. אחריכך חיפשונו עוד שתי שחקניות נבונות. מהתהלה

שיגעון במה

בהרכה מקרים זה נראה כמו טיול שנתי. כך, למשל, הן נסעו בארבע כנוקר לים ובכת אחת, כלי להתייעץ זו בזו, כולן הורירו את הבגדים. הנטר פתרה שכשהיא כבר לא הרגישה את הקרקע מתחת לרגליים, ואקרמן אמרת שכשאתה עומד עירום בתוך הים אתה מספר על הילדות שלך, כי זה מה שיש. אתריך באו החיילים, והן היו צריכות לחמוק מהים, כלי שמישהו יר' גיש, אבל החיילים הציצו וחצקו והרעיפו עליהן קריאות עידור. "היו גם קטעים מאוד מסוכנים", מספרת געתון, "כשהלכנו ליער באמצע הלילה וקשרנו את העיניים. זה היה מפחיד. ניסינו להיכנס לקטע הקיומי הזה, שבו אתה לרבר, כמו חיה ביער".

הנטר: וגם הקטע של לסמוך אתה על השנייה. שלוש שחקניות שלא ממש מכירות זו את זו. בנייהורה ואני ירמתי על נעמי. געתון: אחריכך גילינו שיש חיות שעושות את זה. יצאו ממנו קטעים נורא פתטיים, העננו לאינסטינקטים של חיות. בנייהורה: היו גם קרבות. איכזר נפוצה.

כמה דרעייל כל זה להצגה? אקרמן: יש משהו בחיפוש של גבולות, שהוא גם חיפוש של חופש. אם אתה מגיע למקום שבו הגבולות שלך, אתה יכול לעשות משהו שכל הנטר: רצינו לטוס ולצנות. רצינו לחפש גבולות ביים באוויר וכיבשה. המטרה הייתה לבחון על כמה מהחשים שלך אתה כעצם נמנע.

ולמרות המלים הנבונות ממירות הברות הקבוצה לומר שהן אינן תיאטרון אוטורי, ושאת כל מה שהן עשו כבר המציאו בעבר. חשוב להן להרגיש, שתיאטרון צריך להיות בראש ובראשונה קומוניקטיבי, ושהצגה נועדה כשכיל הקהל. "ככל אשה", הן אמרות, "בכל ארם, קיימים קולות שונים המושכים לכיוונים נוגדים". קיימים קונפליקטים".

געתון אמרת: "זה בתוך כולנו וזה בסדר". ואקרמן מוסיפה: "הנטרה הסופית היא להגיע לאמת שלנו. חשוב שנרע שארם שקיימים בו קולות שונים, הוא לא משוגע". ואששה עצמה: "אני לא צריכה כאא. מי צריך אבאז אני ארבר איתו. אני אנייר לו, בושה, זה בושה. אני עייפה, אמא בוכה ליר השלולית, בושה. אני אהבתך אותך. תתבייש לך. טיפס".

אתן חרשבות שאששה משיגועת? בנייהורה: היא מגיעה להתמטטות נפשית. היא אני, היא יעל, אולי גם את. אולי כעצם כל אשה משוגעת היא ככה. היא רק התמטטה. אפשר להיתקע בתוך השיגעון, ואפשר לקום ממנו.

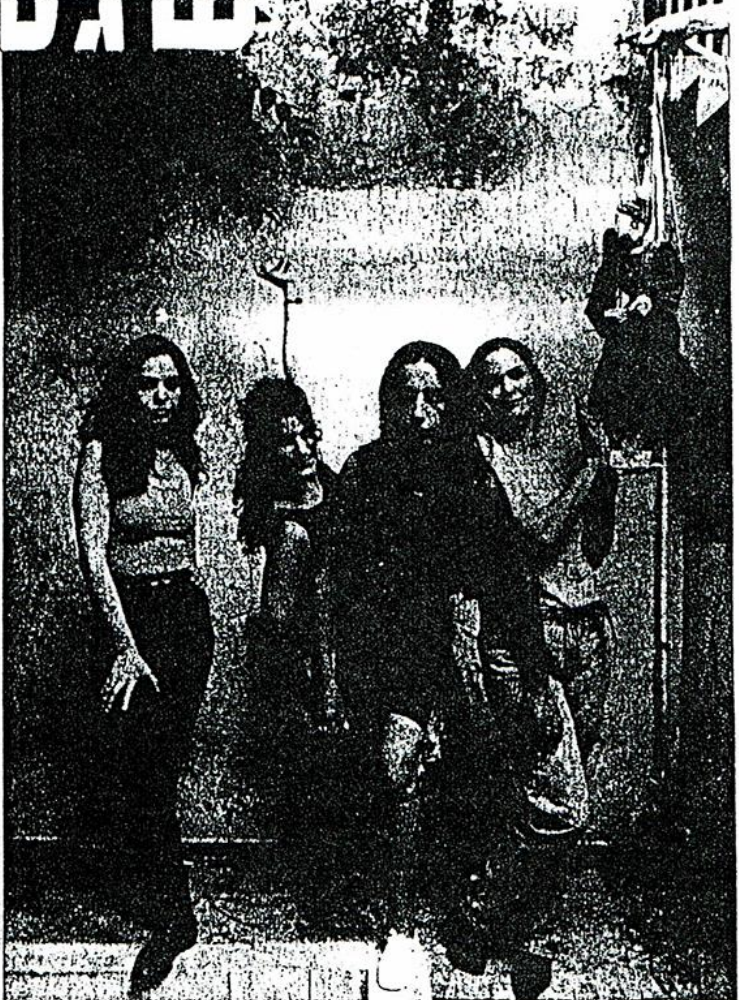
געתון: היא אששה שהגיעה למקום מאוד קיצוני. שיגעון זה לא אופי, זה המקום שאליו היא הגיעה. משוגעים חיים במציאות מאוד אמיתית. בנייהורה: חשוב לומר, שלכל אורך המחזה עכנו עליה בתור נורמי אלות, עשינו אימפרוביזציות כמו אששה כטלפון, כמספרה, כחנתת האוי' טובוס, כשגבר מתחיל איתה. היא הייתה נורמאלית לחלוטין.

או למה אתן מגרירות אותה כאששה המאבדת את שפיותה? הנטר: ההנרה של שיגעון זה רבר פרוץ. מחברה לחברה זה משתנה. יש משהו נשי בשיגעון הזה? בנייהורה: אני כתבתי על אשה, כי אני אשה. זה לא בא להצהיר שנישים משוגעות או שלנברים יש פחות קונפליקטים.

הנטר: אלו אותן מהויות של התלבטויות נחיים. אבל אני חושבת שיש נעון נשי הוא יותר חשוך, ושיגעון גברי הוא יותר מסוכן, כי הוא מוכאב. אנתנו אמרות: אנתנו משוגעות. ומהאמית' הן אנתנו יכולות להכריא.

לפני שלוש וחמישים החליטו היתומות-קאפקא מספיק מוכנות כשכיל לה: תחיל לחפש קהל. כשירעו שהן רוצות להופיע בפסטיבל עכו, התקשרו למי נהלים וכיפשו להתקבל. "בא מיך גורכיץ", ניגה הפסטיבל, "מספרת בן יהודה", דאה את המערכה הראשונה והתלהב. עכשיו הוא המנהל שלנו. ומאו אנתנו בתוך המירון הקטן הזה, להספיק להעלות את ההצגה בפסטי' כל". חרש מכו הסיום של המירון הן עריין משכתבות את התמונה השנייה של המחזה, מהפסות את הרמת הבריית שחיה אששה.

הצרה של יתומות-קאפקא היא, שהשיגעון שלהן פוטונני טרי. אששה היא דמת חכיבה, שהן נבונות לרבר עליה ולמצוא את עצמן בחוכה. איי אפשר להיפטר מהרגשה, שהמשוגעת הונו מנצללת טרי, כנויה טוכ טרי, אומרת רברים כנונים מרי. השיגעון עצמו, כשחוקלים בו באמצע החיים, יוצא לעתים קרובות מפויתיהם של קצננים מטופנים, המכריזים על כוא המיסח. השיגעון של המציאות לא כליכך פוטונני. הוא רביילי להברול.

אששה נבונה זה לא רבר שצריך להתבייא. יתומות-קאפקא

יתומות-קאפקא יציגו בפסטיבל עכו את "אששה", מחזה על אשה משוגעת. כדי להכיר זו את זו הן שחו עירומות ביים בארבע בבוקר וגם ערכו חזרה מפחידה ביער, בעיניים קשורות. כדי להכיר את אששה הן קראו ספרי פסיכולוגיה וניהלו דיונים על גבולות השפיות. תוצר שטראוס גילתה מחזה שכחבו בכשרון, אבל מתייחס לשיגעון כתופטה חביבה מדי